

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/23/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714200782
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3714200782.3

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. P., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici, dieťa rodičov: matky Mgr. S. P., bytom ul. M. R. Q. XXX/XX, F. W., v konaní zastúpenej RNDr. Dušanom Marčekom, bytom Stred 50/26, Považská Bystrica a otca Mgr. P. P., bytom I. XXX/XX, F., v konaní zastúpeného JUDr. Vladimírom Štrbikom, advokátom, so sídlom Námestie slobody 22, Prievidza o návrhu matky na zvýšenie výživného a iné, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/8/2014-245 zo dňa 26. februára 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16. 02. 2012 č.k. 4P 43/2011-308 v časti o výživnom na maloletú A. P., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. sumou 100,- eur mesačne, od 01. 09. 2013 do rúk matky dieťaťa, do posledného dňa v predchádzajúcom mesiaci, pod následkom výkonu rozhodnutia, schválil matke výber sumy 360,- eur z účtu maloletej A. P. č. 2894978030/5600, ktorá predstavuje zameškané výživné určené na spotrebu maloletej A., za obdobie od 01. 09. 2013 do 28. 02. 2015 a vo zvyšku návrh matky zamietol. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že matka maloletej A. požiadala súd o zvýšenie výživného na 120,- eur mesačne od 01. 09. 2013, ďalej žiadala, aby súd schválil výber finančnej sumy 193,- eur z účtu maloletej A., za účelom preplatenia výdavku na zakúpenie autosedačky a školskej tašky pre maloletú. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že maloletá A. P. je nemanželským dieťaťom Mgr. S. P. a Mgr. P. P.. V minulosti rodičia maloletej A. spolu žili a vychovávali maloleté dieťa. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16. 02. 2012 č.k. 4P 43/2011-308 bolo konanie o návrhu otca na zverenie maloletej A. do osobnej starostlivosti otca a určenie výživného matke zastavené. Zároveň bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa maloletá A. zveruje do osobnej starostlivosti matke, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej Nikoly výživným 100,- eur mesačne od 01. 03. 2012 tak, že sumu 80,- eur bude poukazovať do 15. dňa v mesiaci vopred matke dieťaťa a sumu 20,- eur mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletej A., ktorý v jej prospech zriadi matka. Okrem toho sa rodičia dohodli na styku otca s maloletou A.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 02. 2012. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05. 03. 2013 č.k. 7P 123/2012-70 bol návrh matky o zvýšenie výživného a návrh otca o zníženie výživného zamietnutý. V tomto rozsudku je uvedené, že v čase vyhlásenia rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici 4P 43/2011-308, mali obaja rodičia jednu vyživovaciu povinnosť. Maloletá A. navštevovala materskú školu. Matka potom ako na vlastnú žiadosť rozviazala pracovný pomer na Základnej škole na ulici Energetikov v Prievidzi, sa stala nezamestnanou. Bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici a jej jediným príjmom bol zárobok vo výške 90,- eur mesačne netto, ktorý poberala od Akadémie vzdelávania v Považskej Bystrici, kde pracovala na základe dohody o vykonaní práce. Otec ako učiteľ

zarábala 557,43 eur mesačne netto. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31. 07. 2013 č.k. 17CoP 83/2013 bol tento rozsudok okresného súdu potvrdený. Matkou dieťaťa bolo vo veci podané dovolanie a Najvyšší súd SR dovolanie matky dieťaťa odmietol. Od 01. 09. 2013 navštevuje maloletá A. Základnú školu na sídlisku Stred v Považskej Bystrici. Navštevou školy sa jej náklady zvýšili v súvislosti s poplatkami, ktoré musí matka v škole platiť nákupom školských pomôcok. Okrem toho dieťa navštevuje tanečný krúžok na Základnej škole na sídlisku Hliny v Považskej Bystrici, kam ju matka vozí autom. Za návštevu krúžku platí matka dcére 6,65 eur mesačne. Podľa potvrdenia Základnej školy na ulici Energetikov 242/39 v Prievidzi zo dňa 10. 08. 2011 pracovala matka dieťaťa ako učiteľka tejto školy od 02. 09. 2010 do 31. 12. 2010. Pracovný pomer bol ukončený dohodou na žiadosť matky dieťaťa. Odvtedy je matka dieťaťa nezamestnaná a evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici. Ako svoje trvalé bydlisko uvádza byť na sídlisku Stred 50/26 v Považskej Bystrici, čo je zrejme byt jej brata, ktorý ju v konaní zastupuje. Podľa tvrdenia matky, táto býva v 4-izbovom byte jej rodičov na Štefánikovej ulici v Považskej Bystrici. Od 01. 11. 2014 má prenajatý aj 1-izbový byt na sídlisku Stred v Považskej Bystrici, ktorý podľa jej udania navštevuje, ale v ňom nebýva. V minulosti mala prenajaté auto, za ktoré platila. V súčasnosti užíva auto na základe zmluvy o výpožičke bezodplatne. Potom ako s otcom dieťaťa odpredali byt získala sumu 19.900,- eur a uviedla, že z tejto žije. Priemerný netto zárobok otca dieťaťa je 595,42 eur. Otec dieťaťa žije v 3-izbovom byte svojich rodičov. Peniaze, ktoré získal predajom bytu vrátil rodičom, ktorí mu ich poskytli v čase keď byt kupoval. Je zadlžený, pretože si rozširoval vzdelanie. Na návštevy dcéry používa auto rodičov, ale musí si kupovať pohonné hmoty. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 78 ods. 1 veta prvá a § 63 ods. 3 Zákona o rodine a uviedol, že tým, že maloletá A. nastúpila do základnej školy, sa pomery na jej strane zmenili. Jej potreby vzrástli a preto je potrebné, aby mala väčší príjem finančných prostriedkov ako v období kým do školy nechodila. Matka dieťaťa nemá žiaden príjem. Súd zistil, že v čase, v ktorom je nezamestnaná, ponúkali dve školy v meste Považská Bystrica miesto učiteľky anglického jazyka. Matka dieťaťa uviedla, že ju nikto neoslovil, nikto jej prácu neponúkol a preto prácu nezískala. Podľa názoru súdu je v záujme matky dieťaťa, aby ak nemá finančné prostriedky sa pokúšala získať kvalifikovanú prácu a za túto dostávať primeranú mzdu. Zárobok otca dieťaťa sa nepatrne zvýšil. Od doby úpravy práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu otec dieťaťa navštevuje, s čím má zvýšené výdavky a podľa názoru súdu stretávanie sa otca s maloletou A. je dôležité a nebolo by správne, aby pre nedostatok finančných prostriedkov sa s dcérou stretávať nemohol. Za danej situácie súd považoval za nevyhnutné, aby odkedy maloletá A. začala navštevovať základnú školu, neboli tvorené v jej prospech úspory, ale aby celé výživné, ktorým otec na výživu maloletej A. prispieva, mohlo byť použité pre potreby dieťaťa. Od 01. 09. 2013 budú teda finančné prostriedky, ktorými otec na výživu dieťaťa prispieva vyplácané do rúk matky dieťaťa, ktorá ich použije v prospech dieťaťa. Od 01. 09. 2013 do 28. 02. 2015 bola na účet maloletej A. vyplatená otcom suma 360,- eur a súd povolil matke dieťaťa, aby túto sumu z účtu dieťaťa vybrala a použila v prospech dieťaťa ako zameškané výživné. Otec dieťaťa preukázal, že v roku 2008 kúpil dcére autosedačku, ktorú môže dcéra používať doposiaľ. Táto autosedačka stála v prepočte viac ako 200,- eur a matka dieťaťa neuviedla ako s touto autosedačkou naložila. Súd nepovažuje za hospodárne, aby po 6-tich rokoch bola dcére kúpená nová autosedačka v prípade, že rodičia nedisponujú dostatkom finančných prostriedkov na jej kúpu. Čo sa týka školskej tašky, matka dieťaťa musela s touto investíciou rátať dávno predtým ako maloletá A. začala navštevovať základnú školu a súd nepovažuje za správne, aby každý bežný výdavok ako kúpa školskej tašky, bol premietnutý do výberu z účtu dieťaťa, ktorý by mal do budúcnosti slúžiť na zabezpečenie vzdelania pre dcéru, prípadne zabezpečenie samostatného bývania v čase keď bude dieťa dospelé. Preto v časti o uvoľnenie peňazí súd návrh matky ako nedôvodný zamietol. Zároveň zamietol návrh matky o zvýšenie výživného na 120,- eur mesačne.

Proti tomuto rozsudku podala v čas odvolanie matka maloleteho dieťaťa. Uviedla že ako vyplýva zo zápisníc zvyšných pojednávaní súd vykonal nasledovné dôkazy: výsluch účastníkov, výzva otca matke zo dňa 25.8.2011 a odpoveď matky zo dňa 12.9.2011, potvrdenie OR PZ, ODI Považská Bystrica z 23.8.2011, rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 16C/5/2012-309, uplatnenie trov konania otcom v konaní sp. zn. 16C/5/2012. Iné dôkazy neboli vykonané. Súd v rozsudku odôvodňuje svoje rozhodnutie vykonanými dôkazmi /napríklad správami o zárobku otca/, ktoré ale nikdy vykonané neboli, teda bolo porušené právo matky garantované v ústave a § 123 O.s.p.. Ďalej matka poukázala na to, že jej súd nikdy nedoručil vyjadrenie otca k návrhu, hoci to jeho povinnosť v zmysle § 114 ods. 2 druhá veta O.s.p.. Z rozsudku matka zistila, že súčasťou vyjadrenia otca k jej návrhu sú aj jej denníky a súd aj nimi odôvodnil svoj rozsudok. Predbežným opatrením Okresný súd Prievidza zakázal otcovi rozširovať obsah týchto denníkov. Ak by si súd splnil svoju povinnosť a matke zaslal vyjadrenie otca, mohla sa k tejto skutočnosti vyjadriť. Súd odročoval vo veci pojednávania bez vážneho dôvodu, napríklad prvé

pojednávane dňa 13.2.2014 odročil z dôvodu námietky zaujatosti zo strany otca, ktorá, ale nespĺnila všetky zákonné náležitosti, a teda súd naň nemal prihliadať. Súd doteraz nerozhodol o návrhoch matky na doplnenie, respektíve opravu zápisníc pojednávanií /písomné návrhy zo dňa 19.9.2014 z 9.6.2014/. Súd odročil pojednávane aj z dôvodu, že sa nedostavila matka, hoci nebola na pojednávane predvolaná a napriek tomu, že zástupca matky na pojednávanií prítomný bol. V zápisnici z pojednávania zo dňa 5.2.2015 v súd konštatuje, že bola zachovaná päťdňová lehota na prípravu pojednávania, hoci na toto pojednávane ani matka ani zástupca predvolanie nedostali a na súd prišli len preto, že sa o pojednávanií dozvedeli dňa 4.2.2015 na internete. Na pojednávaniach dňa 20.11.2014 a 5.2.2015 nebolo umožnené matke maloletého dieťaťa a jej zástupcovi vyjadriť sa, klásť ostatným účastníkom otázky a navrhovať dôkazy. Matka maloletého dieťaťa ďalej poukázala na to že súd prvého stupňa ukončil dokazovanie a následne vyzval zástupcu matky na záverečnú reč, čo je presne opačný postup ako je uvedený v § 118 ods. 4 O.s.p.. Ďalej poukázala na to, že súd prvého stupňa v rozsudku neuviedol, prečo nevykonal dôkazy, ktoré boli navrhnuté /napríklad písomne matkou dňa 25.9.2014 a 26.9.2014/. Súd okrem toho ani nezabezpečil podstatný dôkaz a to aktuálny príjem otca v školskom roku 2014/2015. V rozsudku sa pritom odvoláva na skutočnosti ktoré nevyplývajú z dokazovania, pretože dokazovanie sa ani nevykonalo, a nimi odôvodňuje rozsudok /skutočnosť, že zárobok odcestuje pod nezvýšil, že otec peniaze za predaný byt vrátila rodičom, že otec maloleté dieťaťa je zadlžený/. Súd vôbec nezisťoval okrem aktuálneho príjmu otca ani to ako otec naložil so sumou 19.900 eur, ktoré získal odpredajom bytu v Prievidzi. Nevysporiadal sa s faktom, že po odpredaji bytu klesli výdavky otca na bývanie, a teda sa zvýšili jeho disponibilný príjem. Súd nezisťoval, prečo si otec rozširoval vzdelanie, keď sa jeho príjem nezvýšil. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa potom nijako nevysporiadal s tým, že otec maloletý dieťaťa uviedol, že má mobil, internet a využíva dve autá. Prečo nemôže mať takúto úroveň aj jeho maloleté dieťa súd neuviedol. Názor súdu, že ak matka nemá peniaze tak sama pokúša získať kvalifikovanú prácu je irelevantný. Súd zrejme nepochopil, napriek tomu, že mu to matka aj písomne oznámila, že nežiada zvýšené výživné preto, lebo nemá peniaze. V konaní bol okrem toho porušený aj Dohovor o právach dieťaťa, konkrétne právo dieťaťa vyjadriť sa ku všetkému čo sa ho týka. V tomto prípade súd nielenže nezistil názor dieťaťa, ale dieťa ani nebolo pred súdom riadne zastúpené. Za kolízneho opatrovníka bol síce formálne ustanovení Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, ale tento dieťa riadne nezastupoval, nehájil jeho záujmy a potreby. Opatrovník sa na súde k veci nevyjadril, a to čo zakladal do spisu nebolo na pojednávaniach oboznámené. Najviac opatrovník ani nemá právne vzdelanie, takže práva dieťaťa ani riadne hájiť nemohol. Matka navrhla vybrať prostriedky z účtu dieťaťa na autosedačku a školskú tašku. Tento návrh matky si súd ani opatrovník neprečítali. Súd v rozsudku uviedol, že autosedačku netreba kupovať, keďže rodičia nemajú dostatok financií a opatrovník uviedol, že nie je potrebné, aby tieto náklady platil otec. Súd ďalej uviedol, že otec preukázal, že kúpil v roku 2008 k dieťaťu autosedačku. Kde a ako to otec preukázal nikto nevie, pretože na pojednávanií o tom nebolo nič a počas celého konania sa ani raz neriešila otázka výberu financií z účtu dieťaťa. Súd ešte uviedol, že netreba kupovať dieťaťu po šiestich rokoch novú autosedačku. Podľa súdu sa tak dieťa má zmestiť do tej istej sedačky aj vo veku jedného roka aj v siedmich rokoch. Matkine tvrdenia o nutnosti zakúpenia novej sedačky súd nebral do úvahy. Dokazovanie súd pre svoje tvrdenie neurobil a nezisťoval výšku, váhu dieťaťa poprípade iný dôkaz. Argumentácia súdu a opatrovníka, že nákup školskej tašky nepredvídateľný náklad a preto si mala matka na tašku vytvoriť finančné rezervy je použiteľný na všetko. Nakoniec názor súdu a opatrovníka maloletého dieťaťa, že úspory slúžia dieťaťu na zabezpečenie vzdelania, prípadne bývania je úplne mimo reality. Tu si napokon súd sám odporuje, pretože v rozhodnutí schvaľuje výber z takto ušetrených peňazí za účelom vyrovnania nedoplatku otca na výživnom. Nakoniec matka uviedla, že po dokázanej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa a po nedokázanej, ale podstatnej zmene pomerov na strane otca súd nezvýšil otcovi povinnosť prispieť na živobytie svojej dcéry nepatrným zvýšením výživného navrhovaného matkou na 120 eur mesačne. Na základe uvedených skutočností matka maloletej navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a sám vo veci rozhodol tak, že návrhu matky v celom rozsahu vyhovie.

Otec maloletého dieťaťa k odvolaniu matky písomne uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Podľa neho matka so svojím zástupcom nerešpektujú normálny priebeh súdneho konania v súlade s O.s.p. a sústavne niečo namietajú, kritizujú, podávajú sťažnosti a nepravdivo obviňujú súd. Z tohto dôvodu otec maloletého dieťaťa navrhol pred súdom prvého stupňa, aby súd zastúpenie matky RNDr. Dušanom Marčekom v konaní nepripustil. Podľa otca matka maloletého dieťaťa sústavnými sťažnosťami napáda súdy, v konaní o úpravu styku, ktoré zdržiava svojimi obštrukciami, podala trikrát námietku zaujatosti súdu, trikrát napísala sťažnosť na právneho zástupcu otca na advokátsku komoru a na samotného otca podala množstvo vymyslených trestných

oznámení. Sťažovala sa na riaditeľku základnej školy, ktorá otcovi poskytla informácie o maloletej A., sťažovala sa na Orchidea n.o., ktorá sa snažila riešiť vzniknuté problémy, opakovane podávala sťažnosti na kolíznu opatrovníčku. Matka sa sťažuje na záujem otca o maloletú A. v škole. Ak by sa ale otec o maloletú nezaujímal, bude tvrdiť, že okrem styku sa o ňu nezaujíma. Vždy využíva len to, čo sa jej hodí. Sama nepracuje viac ako tri roky, nemá žiadny príjem, pritom uhrádza za motorové vozidlo, ktoré patrí firme jej brata cca 200,- eur mesačne, ďalej platí tejto firme cca 200,- eur mesačne za prenájom bytových priestorov a má pritom tri bydliská - prenajatý byt, byt, v ktorom má spolu s bratom trvalý pobyt a býva u starých rodičov. Čo sa týka postupu súdu prvého stupňa v konaní, tento vykonal dôkazy nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a ďalšie stranami navrhnuté dôkazy nevykonal, nakoľko zvažil, že boli nad rámec konanie o zvýšenie výživného. Čo sa týka peňažných prostriedkov, ktoré otec dostal z kúpnej ceny za byt, v rovnakej výške dostala časť kúpnej ceny aj matka maloletej. Keďže však čiastku otca za kúpu bytu splácali jeho rodičia, po predaji bytu vrátil peňažné prostriedky rodičom, o čom na pojednávaní súdu predložil originál výpisu z účtu v banke, ktorý mu súd po nahliadnutí vrátil. Záverom otec maloletej A. uviedol, že vyživovacia povinnosť zaväzuje oboch rodičov a nie je možné ju preniesť iba na jedného z nich. Matka maloletej vlastnou vinou prišla o príjem zo zamestnania, viac ako tri roky nikde nepracuje a na maloletú A. ničím neprispieva, ani to na pojednávaní neuviedla. Opatrovník maloletého dieťaťa k odvolaniu matky písomne uviedol, že sa pridržiava svojho stanoviska, ktoré predniesol na pojednávaní pred súdom prvého stupňa ako aj v písomnej správe zo dňa 17.09.2014.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 2 O.s.p. na ďalšie konanie z týchto dôvodov:

Z obsahu napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na právnom posúdení skutočností, ktoré zistil z dokazovania vykonaného v predmetnej právnej veci. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku konkrétne uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, potvrdenia o kúpe autosedačky a školskej tašky, rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici 4P 43/2011-308, rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici 7P 123/2012-70, opravného uznesenia Okresného súdu v Považskej Bystrici 7P 123/2012-84, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne 17CoP 83/2013, stanoviska otca k dovolaniu matky vo veci Okresného súdu v Považskej Bystrici 7P 123/2012, potvrdení Mesta Prievidza, Mesta Považská Bystrica, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici, ponúk práce, potvrdenia o kúpe autosedačky dňa 13. 03. 2008, zápisok matky dieťaťa, potvrdenia Základnej školy na ulici Energetikov v Prievidzi, uznesenia Okresného súdu v Prievidzi 15C 55/2012-28, správy spoločnosti Antares Risk, s.r.o. Trenčín, písomnej správy kolízneho opatrovníka a tiež Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, zmluvy o výpožičke motorového vozidla Toyota Avensis, ev.č. TN XXX W., uzavretej medzi spoločnosťou Antares Risk, s.r.o. Trenčín a matkou dieťaťa, rozsudku Okresného súdu v Prievidzi 16C 5/2012-309, uplatnenia trov odporcom v tomto konaní, správ ktoré na požiadanie súdu zaslali súdu základné školy nachádzajúce sa v Považskej Bystrici a blízkom okolí, výpisu z obchodného registra spoločnosti Antares Risk, s.r.o. Trenčín, kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou Antares Risk, s.r.o. Trenčín a matkou dieťaťa dňa 06. 03. 2006 o odpredaji osobného motorového vozidla značky Renault Megane, ďalších dokladov ohľadom uvedeného auta, správy o zárobku otca maloletej, výpisu z listu vlastníctva č. 6222 k.ú. Považská Bystrica, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne 5Co 275/2014-341, zmluvy o nájme bytu uzavretej medzi spoločnosťou Antares Slovakia, s.r.o. Trenčín a matkou dieťaťa dňa 28. 10. 2014, výpisu z obchodného registra spoločnosti Antares Slovakia, s.r.o. Trenčín.

V prejednávanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že súd prvého stupňa vykonal vo veci pojednávania v dňoch 02.06.2014, 18.09.2014, 05.02.2015 a 26.02.2015 /zápisnice o pojednávaní z č.l. 70 a nasl., č.l. 112 a nasl., č.l. 235 a nasl. a č.l. 250/. Na prvom z uvedených pojednávaní súd prvého stupňa vypočul matku a otca maloletej A. ako účastníkov konania. Na pojednávaní dňa 18.09.2014 súd prvého stupňa opätovne vypočul rodičov maloletej Nikoly ako účastníkov konania. Čo sa týka ďalšieho vykonania dôkazov, v zápisnici o tomto pojednávaní je uvedené, že súd oboznámil obsah doterajšieho dokazovania. Právny zástupca otca predložil súdu písomnú výzvu, ktorú doručil matke dieťaťa 25.08.2011, písomnú odpoveď matky z 12.09.2011 a rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 16C/5/2012-309. Súd prvé dve listiny „po oboznámení“ založil do spisu a z predloženého rozsudku oboznámil výrok a rozsudok následne založil do spisu. Matka maloletého dieťaťa súd na pojednávaní predložila potvrdenie OR PZ, ODI Považská Bystrica zo dňa 23.08.2011, ktoré súd „po oboznámení“ založil do spisu. Z obsahu zápisnice o pojednávaní ďalej vyplýva, že otec pri svojej výpovedi predložil súdu nejaké listiny /bez bližšej špecifikácie/, ktoré následne súd „po nahliadnutí“ otcovi maloletého dieťaťa vrátil. Zástupca

matky súdu predložil listinu - uplatnenie trov konania odporcom vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16C/5/2012, ktorú listinu súd „po oboznámení“ založil do spisu. Na pojednávaní dňa 05.02.2015 súd prvého stupňa opätovne vypočul rodičov maloletej A. ako účastníkov konania, „oboznámil obsah doterajšieho dokazovania“, „oboznámil obsah spisu“ a uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené.

V zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku sa dokazovanie v občianskom súdnom konaní vykonáva v zásade na pojednávaní. Pri listinných dôkazoch Občiansky súdny poriadok /O.s.p./ aj stanovuje akým spôsobom sa dôkaz listinou vykoná. Podľa § 129 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom do 16.4.2015 sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie alebo ak listina nebola všetkým účastníkom doručená alebo ak listina alebo jej obsah nebola protistranou spochybnená. Dôkaz listinou sa teda vykonáva tak, že predseda senátu, resp. samosudca listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah. Spôsob vykonania dôkazu listinou „oboznámením obsahu spisu“ O.s.p. neupravuje. V zápisnici o pojednávaní je preto vždy potrebné uviesť, akou listinou bolo vykonané dokazovanie a akým konkrétnym spôsobom bol dôkaz touto listinou vykonaný, teda či bola listina prečítaná alebo bol oznámený jej obsah. Ak listinný dôkaz nebol vykonaný týmto spôsobom, ide o vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom a zistenia, ktoré konajúci súd z takéhoto nezákonného dokazovania učinil nemožno pri posúdení a rozhodnutí veci použiť.

Z vyššie uvedeného opisu obsahu zápisníc o pojednávaniach pred súdom prvého stupňa je zrejmé, že súd prvého stupňa dokazovanie listinami, na ktoré sa odvoláva v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku, nevykonával v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p., teda ho nevykonával zákonným spôsobom. Ani v jednej zo zápisníc o pojednávaní nie je uvedené, že by súd prvého stupňa niektorú z listín, na ktoré sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvoláva prečítal alebo oboznámil jej obsah. Zákonný spôsob vykonania dôkazu listinou, o ktorom svedčí údaj v zápisnici o pojednávaní, nemožno nahradiť „oboznámením obsahu spisu“. Takýto spôsob vykonávania listinných dôkazov je neprípustný.

Okrem toho, pri vykonávaní dokazovania dbať na to, aby mali účastníci konania možnosť uplatniť svoje zákonné právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali /§ 123 O.s.p./. Aj možnosť naplnenia tohto práva musí byť zo zápisnice o pojednávaní zrejmá, čo v tomto prípade taktiež splnené nebolo.

Ďalej dáva odvolací súd do pozornosti ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. stanovujúce náležitosti odôvodnenia súdneho rozsudku, v zmysle ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ /žalobca/ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca /žalovaný/, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, pričom súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V predmetnej právnej veci odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. nenapĺňa. Ako už bolo uvedené, musí byť okrem iného z odôvodnenia rozsudku zrejmé, prečo konajúci súd nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy. Z obsahu spisu je zrejmé, že tak matka maloletého dieťaťa /písomný návrh doručený súdu dňa 29.09.2014 na uloženie povinnosti otcovi maloletej preukázať náklady na garážovanie vozidla Renault Megane, predloženie nájomnej zmluvy, dokladov, na základe ktorých nájomné platil i dokladov o úhrade nájomného; písomný návrh doručený súdu dňa 29.09.2014 na zistenie výšky zárobku otca v zamestnaní v mesiacoch 11 a 12/2011 a 1/2012, vyžiadanie si informácie o zaradení otca do platovej triedy v zamestnaní a uznanej praxi, vyžiadanie si informácie od právneho zástupcu otca o úhradách otca za služby právnej pomoci od roku 2011; vyžiadanie si výpisu z bankového účtu otca od 13.06.2012 za účelom zistenia, ako otec naložil so sumou 19.9000,- eur za odpredaj bytu/ ako aj otec maloletého dieťaťa /písomný návrh doručený súdu dňa 29.09.2014 na vyžiadanie zmluvy o prenájme motorového vozidla Toyota Avensis za roky 2011 až 2013 od spoločnosti Antares Risk s.r.o., vyžiadanie si informácie o spôsobe realizácie úhrad za užívanie vozidla v rokoch 2011 až 2013, faktúr, výpisov z účtu a príjmových dokladov o prijatí uvedených úhrad od rovnakej spoločnosti a vyžiadanie si stanoviska Okresného úradu Trenčín Odbor živnostenského

podnikania k možnostiam prenájmu hnuiteľných vecí za úhradu obchodnou spoločnosťou, ktoré takýto prenájom nemá v predmete svojho živnostenského oprávnenia; na pojednávaní dňa 05.02.2015 návrh na vykonanie dokazovania ohľadom zaplatenia nákladov za osobné motorové vozidlo za rok 2013 vo výške 1.702,32 eur a platenia nájomného 200,- eur za byt na Štúrovej ulici v Považskej Bystrici/ navrhovali vykonanie ďalších dôkazov, ktoré súd prvého stupňa nevykonal, pričom v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. neuviedol prečo.

Za nesprávny možno označiť aj postup súdu prvého stupňa pri odôvodňovaní jeho rozhodnutia o návrhu matky na schválenie výberu finančnej sumy z účtu maloletej A.. Popri zvýšení výživného na maloletú A. žiadala matka maloletej v návrhu na začatie konania aj to, aby súd schválil výber finančnej sumy 193,- eur z účtu maloletej A. za účelom preplatenia výdavku na zakúpenie autosedačky a školskej tašky pre maloletú. O tomto jej návrhu súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku rozhodol tak, že schválil matke výber sumy 360,- eur z účtu maloletej A. P. č. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorá predstavuje zameškané výživné určené na spotrebu maloletej A. za obdobie od 01. 09. 2013 do 28. 02. 2015 a vo zvyšku návrh matky zamietol. Je nepochybné, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťaťa, teda vo veciach ako je predmetná právna vec, možno začať konanie aj bez návrhu /§ 81 ods. 1 O.s.p./ a preto v takýchto konaniach môže súd aj prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť im viac, než čoho sa domáhajú /§ 153 ods. 2 O.s.p./. V prípade, že súd k takémuto prekročeniu návrhu účastníka pristúpi, musí v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. dbať na to, aby odôvodnenie jeho rozhodnutia bolo presvedčivé a bolo z neho zrejmé, aké úvahy a na základe akých zistených skutočností ho prekročeniu návrhu účastníka viedli. V preskúmanej veci sa toto z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa zistiť nedá. Nie je zrejmé, na základe čoho súd prvého stupňa dospel záveru, že otec maloletej A. má za obdobie od 01. 09. 2013 do 28. 02. 2015 na výživnom pre maloletú dlh 360,- eur. Ani jeden z rodičov v konaní netvrdil omeškanie otca s platením súdom určeného výživného pre maloletú A.. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno zistiť, či matka v mene maloletého dieťaťa dlh otca na výživnom exekučne vymáha, či dlh na výživnom viedol k ohrozeniu výživy maloletej A., prípadne iné skutočnosti, ktoré by mohli odôvodňovať rozhodnutie, že na dlh na výživnom majú byť použité peňažné prostriedky zo šetriaceho účtu maloletej. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o schválenie výberu sumy 360,- eur z účtu maloletej A., teda neuviedol ktoré skutočnosti považoval za preukázané a z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Jeho rozhodnutie nie je v tomto smere ničím odôvodnené a odvolací súd ho preto musí hodnotiť ako arbitrárne a svojvoľné. Naostatok sa žiada uviesť, že v priebehu konania nik zo zúčastnených osôb nenastolil otázku dlhu otca na výživnom pre maloletú A. a ani súd prvého stupňa účastníkom konania pred svojím rozhodnutím neozrejmil, že v konaní takýto dlh zistil a bude posudzovať prípadné schválenie výberu peňažných prostriedkov zo šetriaceho účtu maloletej na tento dlh. Občiansky súdny poriadok pritom stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť k ich preukázaniu dôkazy. Z toho pohľadu je rozhodnutie súdu prvého stupňa o schválení výberu sumy 360,- eur z účtu maloletej A. P. č. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorá má predstavovať zameškané výživné určené na spotrebu maloletej Nikoly za obdobie od 01. 09. 2013 do 28. 02. 2015 pre účastníkov konania prekvapivé.

V predmetnej právnej veci tak odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa pri vykonávaní dokazovania, z ktorého vyvodil skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie návrhu matky maloletého dieťaťa ako aj pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia nepostupoval zákonným spôsobom, čím odňal účastníkom možnosť konať pred súdom a konanie zaťažil vadou, ktorá musí nutne viesť k zrušeniu jeho rozhodnutia odvolacím súdom. Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil podľa § 221 ods. 2 O.s.p. na ďalšie konanie.

V ďalšom priebehu konania súd prvého stupňa riadne vykoná dokazovanie listinami, ktoré sám zadovážil alebo mu boli predložené účastníkmi konania, spôsob vykonania dokazovania jasne zaznamenaná v zápisniciach o pojednávaní, dokazovaním zistené skutočnosti znova posúdi a o vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie riadne, v súlade so zákonnými kritériami, odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.